

Sygn. akt VI Gz 185/16

POSTANOWIENIE

Dnia 29 sierpnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Rzeszowie VI Wydział Gospodarczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Borucki

Sędziowie: SO Beata Hass Kloc

SO Anna Harmata (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 29 sierpnia 2016 r. w Rzeszowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa A. K.

przeciwko (...) Towarzystwo (...) SA w W.

na skutek zażalenia powoda na postanowienie Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu z dnia 8 czerwca 2016 r., sygn. akt V GC 241/16

postanawia:

1. oddalić zażalenie,
2. rozstrzygnięcie w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniowego pozostawić orzeczeniu kończącemu sprawę.

UZASADNIENIE

Powód A. K. wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Towarzystwo (...) S.A. w W. kwoty 20.550,36 zł. wskazując, iż nabył w drodze przelewu wierzytelność należną B. S. z tytułu uszkodzenia samochodu powstałego w wyniku zdarzenia drogowego.

Pozwany (...) Towarzystwo (...) S.A. w W. zarzucił niewłaściwość miejscową Sądu rozpoznającego sprawę podając, że powód nie przytoczył w uzasadnieniu pozwu żadnych argumentów przemawiających za tym, aby sprawa była rozpoznawana przez sąd inny aniżeli właściwości ogólnej.

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 8 czerwca 2016r. Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu stwierdził swoją niewłaściwość i przekazał sprawę Sądowi Rejonowemu dla Miasta Stołecznego Warszawy w W..

W uzasadnieniu Sąd Rejonowy wskazał na zasadę wynikającą z art. 30 kpc oraz wyjątek od niej przewidziany w art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych (Dz. U. 2013 poz. 392 z późn. zm.). Podał, iż aby wnieść sprawę do sądu innego, aniżeli sąd właściwości ogólnej, stosownie do art. 187 § 1 pkt. 2 kpc należy przytoczyć okoliczności, które uzasadniają właściwość sądu, do którego powództwo zostało wniesione, a powód nie przytoczył żadnych okoliczności, które mogłyby stanowić uzasadnienie dla wniesienia przez niego sprawy do sądu innego aniżeli właściwego z uwagi na siedzibę pozwanego towarzystwa ubezpieczeń. Stąd już tylko z tego powodu zarzut pozwanego dotyczący właściwości miejscowej sądu był trafny. Ponadto poszkodowanym, a zarazem uprawnionym z umowy ubezpieczenia zawartej przez sprawcę szkody z pozwanym, jest wyłącznie B. S.. Powód jednak nie domagał się rozpoznania sprawy przez sąd właściwy z uwagi na miejsce zamieszkania poszkodowanego i dlatego właściwość określona została według przepisów

o właściwości ogólnej. Nie ma przy tym żadnego wpływu na właściwość sądu przelew wierzytelności dokonany na rzecz powoda, bo to nie on był uprawnionym z umowy ubezpieczenia (ani, co oczywiste – poszkodowanym), a B. S., który jedynie przelał swoją wierzytelność na powoda. Powołany wyżej art. 20 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych nie dotyczy zaś uprawnionego w wyniku dokonanego przelewu wierzytelności, a uprawnionego z umowy ubezpieczenia, a to najczęściej są dwa różne podmioty. Stąd mając powyższe na uwadze Sąd na zasadzie art. 200 § 1 kpc orzekł jak w sentencji.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył powód, zaskarżając je w całości i wnosząc o uchylenie zaskarżonego postanowienia przez Sąd Okręgowy w Rzeszowie oraz zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kosztów postępowania zażaleniowego. Zaskarżonemu orzeczeniu powód zarzucił:

- naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik postępowania - art. 200 § 1 k.p.c., poprzez jego zastosowanie pomimo braku zaistnienia przesłanki jego zastosowania, tj. niewłaściwości miejscowej Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu;
- naruszenie prawa procesowego mające istotny wpływ na wynik postępowania - art. 20 ust. 1 ustawie z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych w brzmieniu sprzed 24 stycznia 2016 roku poprzez jego ograniczenie w stosowaniu za pomocą kryterium podmiotowego, a nie przedmiotowego, tj. do uprawnionego z umowy ubezpieczenia sprawcy szkody do osoby zbywcy wierzytelności w sytuacji, gdy powództwo obejmujące roszczenia z tytułu ubezpieczeń obowiązkowych, a które to roszczenia przysługują z mocy art. 19 ust. 1 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych poszkodowanym niebędącym stroną umowy ubezpieczenia obowiązkowego ma zastosowanie również wobec cesjonariusza wierzytelności z tytułu odszkodowania za szkodę rzeczową.

W ustosunkowaniu się do powyższego pozwany wniósł o oddalenie zażalenia w całości oraz o zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów postępowania zażaleniowego.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Podstawą rozstrzygnięcia Sądu Rejonowego było uznanie, iż powód nie przytoczył w pozwie okoliczności faktycznych, które należycie uzasadniałyby właściwość miejscową Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu. Niezależnie od powyższego w ocenie Sądu Rejonowego nie znajdował w rozpoznawanej sprawie zastosowania art. 20 ustawy z dnia 22 maja 2003 r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych. Powód na podstawie umowy cesji wierzytelności z dnia 2 września 2015r. nabył od poszkodowanego B. S. wierzytelność z tytułu odszkodowania za szkodę rzeczową. Poszkodowany nie jest uczestnikiem niniejszego procesu, a zatem nie znajduje zastosowania przepis art. 20 w/w ustawy. Pomimo cesji nie można powoda uznać za poszkodowanego ani też uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Stosownie do art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 22.05.2013r. o ubezpieczeniach obowiązkowych (...) - w brzmieniu przed zmianą - powództwo o roszczenie wynikające z umów ubezpieczeń obowiązkowych lub obejmujące roszczenia z tytułu tych ubezpieczeń można wytoczyć bądź wg przepisów o właściwości ogólnej, bądź przed sąd właściwy dla miejsca zamieszkania lub siedziby poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia.

Powyższy przepis stanowi uregulowanie szczególne (lex specialis) w zakresie właściwości miejscowej sądów dla powództw wynikających z umowy ubezpieczenia obowiązkowego. W sprawach z powództwa wynikającego z ubezpieczenia obowiązkowego lub obejmujących roszczenia z tego tytułu o właściwości miejscowej decyduje miejsce zamieszkania (albo siedziby) poszkodowanego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Zawarcie umowy przelewu wierzytelności nie prowadzi do zmiany sytuacji prawnej cesjonariusza, a przelew wierzytelności na rzecz powoda nie jest podstawą dochodzonego roszczenia. Z chwilą cesji następuje tylko skutek w postaci nabycia przez następcę prawnego cedenta (poszkodowanego) przysługującej mu wierzytelności wobec jego dłużnika. Zmienia się zatem jedynie osoba wierzyciela, nie ulega zaś zmianie charakter jej roszczenia o zapłatę wobec dłużnika (postanowienie SN z dnia 16.11.2012r. sygn. akt III CZP 69/12). Oznacza to, że w dalszym ciągu mamy do czynienia

z roszczeniem z tytułu czynu niedozwolonego (ciągłość przedmiotowa) i roszczeniem z tytułu ubezpieczenia. W związku z tym powód – cesjonariusz może korzystać z właściwości przemiennej uregulowanej w art. 20 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. W tym zakresie Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Najwyższego wyrażone w postanowieniach z dnia 16.11.2012 sygn. akt III CZP 69/12 oraz z dnia 21 kwietnia 2005r. sygn. akt III CZP 17/05. Oznacza to jednak wbrew stanowisku powoda, że powództwo przeciwko ubezpieczycielowi może być dochodzone przed sądem właściwości ogólnej (wg siedziby pozwanego), lub – z powołaniem na właściwość przemienną – wg miejsca zamieszkania, którym był cedent. W niniejszej sprawie powód nie powoływał się na miejsce zamieszkania poszkodowanego B. S., który zresztą jak wynika z dokumentacji w aktach sprawy zamieszkuje w Ł.. Jak wynika z poczynionych już wywodów sam powód nie nosi przymiotu poszkodowanego lub uprawnionego z umowy, nie uprawnia go ku temu umowa cesji. Zresztą na marginesie należy dodać, iż i on zamieszkuje poza obrębem właściwości Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu mieszka bowiem w K.. Art. 20 w/w ustawy wyraźnie posługuje się określeniem miejsce zamieszkania lub siedziba i odnosić niniejsze należy do regulacji zawartej w art. 25 kc – dla osoby fizycznej i art. 41 kc – dla osoby prawnej. Brak jest podstaw dla rozszerzającej wykładni normy art.20 w/w ustawy noszącej przecież charakter wyjątku.

Sąd Okręgowy nie podziela również stanowiska żalącego się, iż Sąd Rejonowy w Tarnobrzegu właściwy był ze względu na siedzibę powoda jako uprawnionego z umowy ubezpieczenia. Powód nie był uprawnionym z umowy ubezpieczenia, nie będąc jej stroną, a jego miejsce zamieszkania jak już wskazano powyżej nie uprawniało go również w tym zakresie do uznania Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu jako właściwego.

Zgodnie z art. 187 § 1 pkt 1 kpc pozew powinien w miarę potrzeby zawierać przytoczenie okoliczności uzasadniających właściwość sądu. W przedmiotowej sprawie powód przywołując treść art. 20 w/w ustawy podał, iż prowadzi działalność w okręgu Sądu Rejonowego w Tarnobrzegu. Niniejsze byłoby wystarczające o ile okoliczność ta spełniałaby przesłanki powołanej normy prawnej. Sąd Rejonowy zasadnie jednak przyjął, iż nie spełnia.

Sąd orzeczono jak w sentencji na mocy art. 385 kpc.